

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ МЕЋАВА против СРБИЈЕ

(представка број 47922/08)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

20. мај 2014. године

Ова пресуда је правоснажна али може бити предмет редаторских измена.

У предмету Мећава против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању већа у саставу:

Ján Šikuta, *председник,*

Dragoljub Popović,

Iulia Antoanella Motoc, *судије,*

и Marialena Tsirlī, *заменик секретара Одељења,*

После већања на затвореној седници 15. априла 2014. године,

доноси следећу пресуду, која је донета тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 47922/08) против Републике Србије коју је Суду према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) поднео српски држављанин, господин Милан Мећава (у даљем тексту: „Подносилац представке“), 29. септембра 2008. године.

2. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник господин С. Царић.

3. Представка је 11. октобра 2011. године достављена Влади.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

4. Подносилац представке је рођен 1947. године и живи у Смедереву.

5. Подносилац представке је био запослен у „ХП Фаграм ДП“, друштвеном предузећу из Смедерева (у даљем тексту: „дужник“).

A. Поступак подносиоца представке

6. Општински суд у Смедереву је 30. септембра 2003. године наложио дужнику да подносиоцу представке исплати одређене износе на име неисплаћених плата, доприноса за социјално осигурање и судских трошкова.

7. Пресуда је постала правноснажна 22. октобра 2003. године.

8. Подносилац представке је 9. јануара 2004. године поднео предлог за извршење горе наведене судске одлуке Општинском суду у Смедереву.

9. Суд је 17. марта 2003. године усвојио овај предлог и донео решење о извршењу.

Б. Стечајни поступак

10. Трговински суд у Пожаревцу је 1. септембра 2004. године покренуо стечајни поступак у односу на дужника, због чега је прекинут извршни поступак пред Општинским судом у Смедереву.

11. Подносилац представке је 22. новембра 2004. године благовремено пријавио своје потраживање износа назначених у горе наведеној пресуди.

12. Трговински суд је 26. априла 2005. године признао потраживање подносиоца представке у целости. Потраживање подносиоца представке као разлучног повериоца оспорено је у целости, па је упућен да покрене посебан парнични поступак ради утврђивања оспореног разлучног права.

13. Подносилац представке није покренуо посебан парнични поступак.

14. Трговински суд је 3. априла 2008. године донео одлуку о главној деоби, сврставши подносиоца представке у четврти исплатни ред. Током стечајног поступка, правоснажна пресуда која је донета у корист подносиоца представке је делимично извршена.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

15. Релевантно домаће право изнето је у пресудама Суда у предметима *Предузеће ЕВТ против Србије* (број 3102/05, ст. 26. и 27, 21. јун 2007. године); *Марчић и други против Србије* (број 17556/05, став 29, 30. октобар 2007. године); *Р. Качапор и други*, (бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, 15. јануар 2008. године, ст. 57-82); *Влаховић против Србије* (број 42619/04, ст. 37-47, 16. децембар 2008. године); *Црнишанин и други против Србије* (бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009. године, ст. 100-104); *Адамовић против Србије*, (број 41703/06, ст. 17-22, 2. октобар 2012. године); и *Маринковић против Србије* ((одлука) број 5353/11, 29. јануар 2013. године, ст. 26-29. и ст. 31-44.).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА број 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

16. Подносилац представке се притуживао због пропуста Тужене државе да изврши правоснажну пресуду донету у његову корист против дужника. Ову притужбу треба разматрати према члану 6. Конвенције и члану 1. Протокола број 1, који у релевантном делу гласи како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

A. Допуштеност

1. Исцрпеност домаћих правних лекова

17. Влада је изнела да подносилац представке није правилно исцрпео доступна домаћа правна средства, пошто није покренуо посебан парнични поступак за утврђивање његовог права на посебно намирење.

18. Суд констатује да је подносилац представке имао пресуду донету у његову корист која је правоснажна и извршна и чије је извршење било у оквиру одговорности органа, укључујући, ако је неопходно, предузимање мера као што су стечајни поступак (видети *Khachatryan v. Armenia*, по. 31761/04, § 60, 1 December 2009. године). У начелу, када подносилац представке, као што је предметни, добије правоснажну пресуду против државног предузећа, од њега или ње се једино тражи да надлежном суду поднесе захтев за извршење те пресуде или да, у случају поступка ликвидације или несолвентности дужника, пријави своја потраживања управи дужника (видети *Лолућ против Србије*, број 44095/06, став 26, 22. октобар 2013. године). С

обзиром да је овај подносилац представке то учинио, примедба Владе се мора одбацити.

2. Компатибилност *ratione personae*

19. Влада је тврдила да држава не може бити одговорна за дужника у предметном случају који је посебно правно лице и није државно предузеће.

20. Суд је већ утврдио у упоредивим предметима против Србије да је држава одговорна за дугове друштвених/државних предузећа (видети, на пример, *P. Качанор и други*, цитиран у горњем тексту, ст. 97-98, *Рашковић и Милуновић против Србије*, бр. 1789/07 и 28058/07, став 71, 31. мај 2011. године, и *Адамовић против Србије*, цитиран у горњем тексту, став 31.). Суд не види ниједан разлог да одступи од тог става у предметном случају. Сходно томе, ова тврдња се мора одбацити.

3. Злоупотреба права на представку

21. У коментарима на запажања и потраживања подносиоца представке за правично задовољење, Влада је оспорила допуштено представке на основу тога што је подносилац представке злоупотребио право на представку. Влада је тврдила да је подносилац представке користио увредљив језик којим је вређао власти Тужене државе, посебно Заступника.

22. Влада се посебно позвала на подносиоцев опис запажања Владе за која је навео да су „перфидна“ и „немарно бизарна“.

23. Суд сматра да примедбе подносиоца представке, иако неприкладне и, стога за жаљење, нису достигле минималне праг увредљивости и учесталости који би их чинио злоупотребом права на представку (видети *Отеговић против Хрватске (број 2)*, број 22980/09, став 33, 5. децембар 2013. године, још није правноснажна). Ова примедба Владе се, према томе, мора такође одбацити.

4. Закључак

24. Суд примећује да представка није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције. Он даље примећује да није недопуштена ни по једном другом основу. Она се према томе мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

25. Суд примећује да је подносилац представке добио само део износа наведеног у правоснажној судској одлуци од 30. септембра 2003. године. Преостали део пресуде још није извршен.

26. Суд примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који покрећу питања слична онима покренутим у предметном случају (видети *P. Качанор и друге подносиоце*, цитиран у горњем тексту, ст. 115-116. и став 120; *Марчић и други*, цитиран у горњем тексту, став 60; *Црнишанин и други*, цитиран у горњем тексту, ст. 123-124. и ст. 133-134, и *Адамовић*, цитиран у горњем тексту, став 41.).

27. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу ни уверљив аргумент који би га могао убедити да у овом предмету донесе другачији закључак. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

28. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета

29. Подносилац представке је тражио исплату преосталог дуга према пресуди и 6.200 евра (ЕУР) на име нематеријалне штете.

30. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и установљену праксу (видети *P. Качанор и друге подносиоце*, цитиран у горњем тексту, ст. 123-126, и *Црнишанин и други*, цитиран у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да се потраживања подносиоца представке за накнаду материјалне штете у вези са исплатом преосталог дуга према пресуди морају прихватити. Влада ће према томе исплатити подносиоцу представке износе досуђене правноснажном домаћом пресудом донетом 30. септембра 2003. године, умањене за износе који су можда већ исплаћени у вези са предметном пресудом.

31. У вези са накнадом нематеријалне штете, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак због кршења Конвенције утврђених у овом предмету. Конкретан тражени износ је, међутим, висок. Процењујући на основу правичности, како се захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је разумно и правично да се подносиоцу представке досуди 2.000 евра (видети *Стошић против Србије*, број 64931/10, став 68, 1. октобар 2013. године).

Б. Трошкови

32. Подносилац представке није поднео захтев за накнаду трошкова насталих пред домаћим судовима и Судом.

Б. Затезна камата

33. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, из сопствених средстава и то у року од три месеца, износе досуђене правоснажном пресудом која се разматра у овом предмету, умањене за можда већ исплаћене износе на основу наведене пресуде;
 - (б) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у истом периоду, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете, заједно са порезом који се може наплатити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе према курсу важећем на дан измирења;
 - (в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;
4. *Одбија* преостали део потраживања подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском, и достављено у писаној форми дана 20. маја 2014. године, према Правилу 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Marialena Tsirli
Заменик секретара

Ján Šikuta
Председник